VIII. évfolyam. Szeged, 1885. Szombat, márczius 28-án. 71. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR
szétküldéssel helyben vagy vidékre:
Egész évre . . 14 frt — kr.
Félévre . . . 7 frt — kr.
Negyedévre . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

KIADÓHIVATAL:
Iskola-utcza, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számit.

SZERKESZTŐI IRODA:
Iskola-utcza, Dáni-ház 18. sz.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Pikantériák.

Szeged, márcz. 27.

Nagy kérdéssel foglalkozott ma a budapesti esküdtszék. Azzal a kérdéssel: szabad-e türnie az igazságszolgáltatás közegeinek, hogy az irodalomban is elharapódzék az a tisztességtelen irány, az az erkölcstelen modor, mely a társadalom egyes, még pedig éppen magasabb rétegében lábra kapott.

A budapesti esküdtszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy az irodalomba nem szabad bevinni erkölcstelen irányt büntetlenül és ez a verdikt kétségkivül jó benyomást fog tenni mindazon körökre, melyek borzadva nézik régóta a társadalom erkölcseinek bomlását.

Magában véve nem éppen tüneményes dolog adott alkalmat a főváros esküdteinek e következéseiben sulyos verdikt meghozására. A „Pikáns Naptár“ sajtópöre forgott szőnyegen mindössze. Egy olyan könyv kiadása miatt inditott pört a kir. ügyészség, mely a sajtópör előtt, valljuk meg őszintén, kevésbé keltette föl az általános érdeklődést, mint most, mikor fenyitő eljárás következett belőle a szerző ellen.

És ezen szempontból szinte sajnálnunk kell, kogy a királyi ügyészség oly óriási reklamot csinált a „Pikáns Naptár“-nak s egyuttal a „Pikáns Lapok“-nak, melyet ugyanazok az „irók“ szerkesztenek, mely hetenkint megjelenik és a most lefolyt pör reklámra kiválóan alkalmas nyilvánosságának következtében a kiadók által soha nem remélt kelendőségre fog szert tenni.

Mert a közönség izlése, vagy hogy kiméletesebb szót használjunk: a közönség kiváncsisága kiszámithatlan az ő eltévelyedésében. Nincs biztosabb módja a gyors hirre vergődésnek, mint a nagy gonoszság és nagy erkölcstelenség. Egy Schenk Hugó ezerszer több pillanatnyi érdeket kelt maga iránt, mint akármely szabadság-hős, a „Pikáns Naptár“-nak, ha emlegetik, ezerszer annyi olvasója lesz jövőre, mint az akadémia által pályadijjal koszorúzott drámáknak.

Hanem e szempontot mellőzve, a kir. ügyészségnek igazat lehet adni. A társadalom tisztességének nevében kétségkivül tiltakozni kell oly irodalmi termékek nyilvánosságra bocsájtása ellen, melyek gunyt üznek a legszentebb érzelmekből s nevetség tárgyává teszik azt, amit a társadalomban szentek szentjének lehet nevezni, a családi élet szeplőtlenségét és tisztaságát.

Élénk kifejezést adott az erkölcstelen irány fölötti megbotránkozásnak a vádhatóság képviselője: dr. Jeszenszky Sándor kir. alügyész. A közvádlói asztal mellől ritkán hangzanak azoknál szebb szavak, mint amelyekkel Jeszenszky megbélyegezte a „Pikáns Naptár“ lasciv irányának képviselőit.

A jogállam — ugymond — tagagadásba veszi nemcsak a bün, hanem az erkölcstelenség létjogát is. És mikor törvényt alkot a házasságtörő ellen, mikor büntetést szab a hütelenségre, akkor nem türheti a házasságtörés apotheosisát és a hütelenség dicshymnusát. Az állam a családok szentségének tisztasága érdekében védi a közszemérmet, mely nélkül bordély lesz a szentély és tetszetős képe lesz az erkölcsi folt.

Igaz, igaz, azt mondja rá minden ép érzékü ember. És megnyugvással fogadja mindenki, hogy az esküdtek egy havi fogságot szabtak a „Pikáns Naptár“ szerkesztőjére, egyikére azoknak, kik kenyérkeresetet üznek az obscén irodalmi ágból, kik „nem a szellemnek, nem a léleknek és a jó izlésnek irnak, hanem irnak a létért való küzdelmükben annak, amihez nem kell szellem és ihlet, irnak egyszerüen — a hátgerincznek.“

De azt kérdezzük, czélt értünk-e annak a szerencsétlen embernek elitéltetésével, ki — a létért való küzdelemben — a kenyérkeresetnek e nem éppen válogatott eszközéhez nyult? Nem jelennek-e még azért tovább is a „Pikáns Lapok“ s nem fogja-e a okat most már még nagyobb közönség olvasni? Nem lesznek-e a gymnázisták már most még kiváncsiabbak a „Pikáns Lapok“-ra, vagy ha ez agyon üldözhető, hát a nyomába lépő hasonló irodalmi termékekre?

Ne ámitsuk önmagunkat. A „Pikáns Naptár“ és a „Pikáns Lapok“ nem ugy termettek, mint a gomba. Szülte őket magának a társadalomnak erkölcstelen iránya, melyet az illető „irók“ egyszerüen kiaknáztak és kenyér-kereset tárgyává tettek.

Első sorban pedig épp Budapest főváros társadalma adott létjogot ennek a fajta irodalmi termékeknek. A vádhatóságot képviselő kir. ügyész maga hivatkozott rá, hogy a lasciv irodalom egyedül Franczaországban hóditott tért, és illetőleg csak Franczaország fővárosában: Párisban, melynek „félvilága“ egy egész külön társadalmat képez a hatalmas világvárosban. Nos hát Budapestnek is van ilyen külön társadalma, mely ugyancsak nagyra nőtt Thaisz Elek főkapitánysága alatt. Ez a külön társadalom, ez a melegágya a „Pikáns Lapok“-féle nyomtatványoknak.

Véletlenség, hogy mikor a „Pikáns Naptár“ pörét tárgyalta az esküdtszék, ugyanakkor kezdte meg Budapest uj főkapitánya: Török János a harczot a főváros „éjjeli társadalma“ ellen. Nehéz harcz ez olyan előd után, aki a prostituczió protektorának bizonyult. Hogy nehéz harcz, mutatja az is, miszerint a budapesti kávések már is deputácziót küldtek Török Jánoshoz a korai zárórák miatt, melyek a főváros „éjjeli élénkségét“ veszélyeztetik.

Nincs abban semmi veszedelem, ha az éjjeli élénkség alábbszáll, mert éppen ez az éj leple alatt üzött „élénkség“ öli meg a fiatalság erkölcseit, sokkal gyorsabban és biztosabban, mint a „Pikáns Lapok“, melyek már leginkább csak a sorvadó hátgerinczeknek képezik olvasmányát.

Azért hát nagyobb szolgálatot tehet a társadalom tisztességének Budapest uj főkapitánya, mint a kir. ügyészség, mely csak a nyomtatott erkölcstelenségre kér büntetést szabni. Azt az erkölcstelenséget kell mindenek fölött üldözni, mely kerüli a nyomtatott betüt, kerüli a nyilvánosságot és a napvilágot.

A bünvádi eljárás tervezetét megvitató értekezlet az igazságügyminiszter elnöklete alatt márczius 26-án tartotta második ülését. Tárgyalás alá került a javaslatnak a védelvre vonatkozó főintézkedései közül az, mely kimondja, hogy a vizsgálóbiró köteles az ügyészszel inditványtétel végett közölni, ha a vizsgálat folyama alatt más büntetendő cselekmény tényálladéka fölmerül; továbbá, hogy a főtárgyalásnál elő nem hozott tények,

TÁRCZA.

Hegyi Arankának.

Rózsanyitó napfény
Árad a ligetre,
Édes dalod, galambszavad
Rászállt a szivemre.

Hófehér szárnyával
Átfogja szeliden:
Varázs alatt, a gyönyörtől,
Dal fogan szivemben.

Megtelik, megtelik
Ezer édes dallal,
Reszket, mint a zengő bokor,
Virágos tavaszszal.

Óh dalolj, Aranka,
Jöttén a tavasznak,
Szivem mélyén szebb virágok,
Szebb dalok fakadnak.

Pósa Lajos.

A szinházból.

Hegyi Aranka.

Hegyi Aranka a legkedvesebb szinpadi jelenség, milyet csak képzelni lehet.

Elbájoló alak, pedig nem tökéletes szépség. Arcza szabálytalan, sőt közönséges, első tekintetre nem is tudunk számot adni magunknak arról, mi tetszik olyan nagyon rajta. És még is, meg vagyunk győződve, ha egy másik Hegyi Aranka támadna, egy tökéletes szépség, — az nem lenne ilyen szép, mint a mostani.

Mert ő igy a legszebb.

Mert szebbnek nem is tudjuk képzelni, minthogy képzeletünket már meghóditotta. Az már lebocsátá szárnyait s hódolatteljesen meghajtá fejét bájos, sugár alakja előtt.

Nekem mindig ugy tetszik, ha Hegyi Aranka a szinpadra lép, hogy maga a nyájas aranyfürtös kedély jött be, aki kecses ruhácskákba bujt, lábaira czipellőt huzott, fejére göndör parokát tett, mindezt azért, hogy Evva urnál Pesten szerepeket tanuljon, daloljon, tündököljön és gázsit huzzon, Nagy Vincze előtt Szegeden pedig megvalósitson egy ábrándot — ein Märchen aus uralten Zeiten — a telt házat.

Csak mikor a szinlapot veszem kezembe, látom, hogy csalódtam. Mert a vonzó, mosolygó kedélyt Hegyi Arankának hivják.

Tegnap szinházunkban a Hoffman meséiben lépett föl, elragadván ismét a közönséget, melyet tavaly már meghóditott.

Olimpiája mindenkit elbüvült. A lélekjelenet, biztosság, mit a nehéz, nagy fizikai ügyességet igénylő szerepben tanusitott, bámulatra méltó. S ehez járult az alakján elömlő báj, kedvesség, mely sohasem marad el köréből, még ha gépen csavarják is.

Idealis kis autámata volt. Az ember szinte fölsóhajtott láttára: nini . . . hisz ennek a Coppelius mesternek kellett volna teremteni világot . . .

Még nagyobb volt az elragadtatás Antónia jelenetében.

Játéka, éneke szivhez szólt, mimikája müvészi volt. Fájdalom, ábránd, szerelem, szenvedély, mind megkapó kifejezést nyert arczjátékában. Soha ennél költőibb alakot!

Még a véletlen is kezére játszott a müvésznőnek. Mikor Hoffmann karjaiba rohant, hajdisze megbillent s oldalt csuszott.

Ez rendesen igen kritikus helyzet, ott ahol a haj is kritikus. De a szép müvésznő csak megrázta fejét s mint éjsötét kigyók omlottak alá a dus hajfonatok a fehér öltönyön. Igy csak még elragadóbb lett.

Közönségünk viharos tapsokkal, babérral adózott a müvésznő játékának. Ő már kedvenczünk.

Én pedig hadd konstatáljam, hogy Hegyi Aranka tegnap Hoffman ideáljaihoz még egyet csatolt nekünk: saját magát.

Hunyadi Margit.

Ma bucsuzott el közönségünktől Hunyadi Margit.

Ő is megy. Szebb vidékre, szebb hazába. Oda, ahova a vidéki szinészt mosolygó reményei vonzzák: a fővárosba.

Mint a szegedi szinészet krónikása, hadd jegyezzem föl e napot a sulyos veszteségek közé.

Mert az. Hunyadi Margit távozása pótolhatlan veszteséget jelent drámánk terén.

Amig Hunyadi Margit társulatunkban volt, biztositva volt a dráma szinvonala is. Müvészi nemes játéka, ámbicziója, szellemessége, egyéniségének oly sulyt adtak, hogy az egész előadásra kihatott az. Hunyadi Margittal bukott előadás nem volt képzelhető.

Megirtam már egyszer, hogy ezt a mostani szinházi korszakot a Hunyadi Margit nevéről kell nevezünk, mert ahoz füződnek a legsikerültebb esték emlékei. S szomoru rezignaczió fog el, ha arra gondolok, miről nevezzük el az utána következő korszakot, nélküle.

Nélküle . . . alig, alig birom megszokni ezt a gondolatot.

VII. Henrik mondta azt, midőn udvara népén végig nézett: „Sokakat látok itt azok közül, akik nincsenek itt.“

Nekünk is lesz alkalmunk sokszor fölsóhajtani: Sokat látjuk itt azt, aki nincsen itt.

Közönségünket meleg vonzalom füzi hozzá, szeretet. S hogy a dráma látogatottsága az idén csökkent, az nem számitható be annak, mintha a közönség Hunyadi Margit irányában meghidegült volna, vagy hogy becsülésében, tiszteletében vesztett volna, — annak más okai vannak. A müvésznő nimbusa csak oly tisztán fénylik a közönség előtt, mint a mult évadban, mikor telt házak viharos tapsai adtak kifejezést rokonszenvünknek, s mikor a dráma oly szép diadalokat aratott s ünnepelt szinpadon, szinházban.

Ám az aranjuezi szép napoknak vége.

Hunyadi Margitot elvesztettük.

S velünk együtt elvesztette az egész vidék, melynek eddig elsőrangu, ünnepelt müvésznője volt, anélkül hogy versenytársa akadt volna.

Igaz rokonszenv kiséri őt városunkból a fővárosba s szép emléke sokáig köztünk marad. Lecouvreur Adrienne lecsukódó szempilái nem jelentik azt, hogy

körülmények, adatok, bizonyitékok az illetékhozatalnál nem vétethetnek figyelembe, végül hogy a bizonyitási eljárás eredménye fölött a biróság szabad meggyőződése szerint határoz. Mindezen intézkedéseket a bizottság helyeselte.

Vität provokált azonban a javaslatnak azon intézkedése, hogy a biró a vádba helyezett tettet meggyőződése szerint a törvény értelmében minősitheti, de sulyosabb büntetést, mint amilyent a kir. ügyész a végtárgyaláson inditványozott, még az esetben sem állapithat meg, ha a cselekményre, melyben vádlott bünösnek itéltetett, a büntető törvényben sulyosabb büntetés lenne rendelve. — Németh János fölszólal ez intézkedés ellen — Perczel, Sárkány, **Manoilovics**, Andrássovich és Szentgyörgyi szintén az osztrák bünvádi eljárásnak ide vonatkozó intézkedéseit ajánlják elfogadásra, melyek szerint a biró a kir. ügyész inditványához sem a minősités, sem a büntetés tekintetében nincs kötve. — **Pauler** miniszter konstatálja, hogy az értekezlet nagy többsége az osztrák eljárás ide vonatkozó intézkedéseit ajánlotta elfogadásra.

—

A vámnovella az országos iparegyletben. Az országos iparegylet gyáripari szakosztálya a vámnovellát tárgyalta. Az ügyhöz többen szóltak: gr. Andrássy Manó, Szontagh Pál, Mudrony Imre, dr. Heltai Ferencz, Havas Sándor, Gelléri Mór, Miklós Ödön, Ungár Ignácz, Eisele József, Müller Vilmos. Végül elhatároztatott, hogy kiküldenek egy bizottságot, mely szakértők bevonásával memorandumot fog kidolgozni, amelyben megjelöltetnek mindazon czikkek, amelyekre nézve a vámtételek emelése a magyar ipar érdekéből kivánatos.

Ujdonságok.

— Márczius 27. —

Előfizetési fölhivás
a
SZEGEDI NAPLÓ
1885-dik évi
második évnegyedére.

Előfizetési árak:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyedévre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva s vidékre póstán küldve értendő.

A kiadóhivatal.

—

— **Az uj gymnázium** ügye végre a végmegoldás utolsó stádiumáig jutott. A közoktatásügyi miniszter és a város közt a segély, kölcsön és fönntartási költség ügyében megállapitott szerződést tegnap irták alá Szabados János a város részéről és Fehér Ipoly tankerületi főigazgató a közoktatásügyi miniszter részéről. Az aláirt szerződésben a tanács határozatához képest bizonyos határidő köttetett ki a kölcsön fölvételére nézve. A szerződés fölterjesztetik a miniszteriumhoz s igy most már van remény arra, hogy az uj gymnázium épitése még a tavaszszal foganatba fog vétetni.

— **A Tisza apadása.** A vizszin tegnapról mára 3·63 méterről 3·41 méterre esett le, az apadás eszerint 22 czentiméter városunknál. A mai táviratok a következőket jelzik: a Tisza apad Tokajnál és Szolnoknál egyaránt, a Maros is apadásnak indult, mig ellenben a Szamos árad és a Körös apad.

— **Az idei épitkezés.** A mult évben félbehagyott épitkezések jobbára ujból foganatba vétettek a kedvező időben. A mérnöki hivatalban mai napig a következő épitkezések megkezdése jelentetett be: 6 földszintes lakházé, 5 udvari lakházé, 17 melléképületé és 1 ujszegedi nyári laké. Az épitkezési bizottsághoz a lefolyt héten egy kérvény érkezett be. Németh András folyamodik a Váradi- és közép-utczák sarkán, egy fásszin épitheté seért.

— **Vegyészi vizsgálatok a kereskedésekben.** Csonka Ferencz városi vegyész, Somogyi tüzoltóparancsnok közbenjötte mellett, folyó hó 18-án a füszerkereskedésekben vizsgálatot tartott annak megállapitása végett, hogy a robbanó anyagok elhelyezése kifogástalanul történik-e. Ez alkalomból a vegyész a boltokban árult petróleum-fajok robbanóságát vegyi és egyéb kisérletek alapján szintén tüzetesen megvizsgálta. A megejtett kisérletek minden kétségen fölül igazolták azt, hogy a szegedi kereskedésekben árult petróleum-fajok, egynek kivételével, könyü s illetőleg alacsony hőmérséknél való robbanékonyságuknál fogva veszélyesek. S minthogy egy miniszteri rendelet értelmében a hatóságok ily esetekben haladéktalanul intézkedni kötelesek, a vegyész a vizsgálat erédményéről a kapitányi hivatalnak sürgősen jelentést tett s a teendő intézkedéseket javaslatba hozta. A vegyész jelentése szerint a megvizsgált petróleum-fajok nagy része 16—17 R. foknál már meggyujtható és fölrobbanó légnemeket fejleszt, 18—19 R. foknál pedig már határozottan robban. Csupán egy helyen talált a vegyész olyan petróleumot, amelynél a robbanó légnemek csak 31 R. foknyi hőmérték mellett fejlődnek. S minthogy egy korábbi miniszteri rendelet határozo tan körül irja, hogy a kereskedésekben csupán olyan petróleumok árulhatók, amelyek csak 30 R. fokon fölül fejlesztenek robbanó gázokat, ennélfogva a kapitányi hivatalnak, az esetleges szerencsétlenségek meggátlása végett, a nálunk forgalomban lévő petróleum fajok árulását, egynek kivételével, el kellene tiltani. S mivel nagyon valószinü, sőt bizonyosra vehető, hogy ilyen robbanékony petróleum nemcsak Szegeden, de az egész országban el van terjedve, erre a körülményre a vegyész a kormány figyelmét is fölhivandónak találja, annál is inkább, mert a rosz petróleum által előidézett szerencsétlenségek az utóbbi időben nagyon gyakoriak. S csakis az ellenőrzés hiányának lehet betudni, hogy péld. a budapesti petróleumfinomitó gyárból olyan anyag szállittatik, amely határozottan veszélyes, s ugyanennek tudható be az is, hogy a petróleumokat ligroum s más rafinirozatlan petróleummal keverik. A városi vegyész fölemliti azt is, hogy az amerikai egyesült államok törvény utján elrendelték, hogy minden hordó petróleum az ruba bocsájtás előtt megvizsgálandó annak kideritése végett, hogy 30 R. foknál robbanó gázokat fejleszt-e? Ez a törvény Angliában is fönnáll. A vegyész azt javasolja, hogy a kereskedők figyelme az emlitett miniszteri rendeletre fölhivassék, hogy a petróleum vásárlásánál ahhoz kellőleg alkalmazkodhassanak.

— **A város erdelnek állami kezelés alá vétele** tárgyában a hatóság tudvalevőleg fölterjesztést intézett a földmüvelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz. A miniszterium ez ügyben most arról értesiti a hatóságot, hogy Bödő Albert országos főerdőmestert megbizta, hogy a város kérelmének tárgyalása végett Szegedre jöjjön s itt a helyszinén ejtse meg az ügy érdemére vonatkozó vizsgálódásokat.

— **A szegedi kir. ügyészség ügyforgalma 1884-ben.** A kir. ügyészség annak idején fölterjesztette 1884. évi ügyforgalmának statisztikáját. Az adatok igazolják, hogy a szegedi kir. ügyészség egyike a legnagyobbaknak s hogy annak tisztikara nagy munkát végezett. A statisztika érdekes adatai a következők: A kir. ügyészséghez 1884-ben beérkezett 9642 ügydarab. 1883-ról marad 68. Összesen 9719 darab. Ebből elintézetlen maradt az év végén 62 db. Följelentés beérkezett 965 db. Befejezetlen maradt vizsgálat az év végén 316. Végtárgyalás tartatott 275 ügyben. Elitéltettek 1884-ben: büntettért 136, vétségért 160. Ezek közül 1 egyén halálra, 2 életfogytig tartó fegyházra 1 10—15, 2 7—10, 28 2—5 évig tartó fegyházra, 3 egyén 2—5, 17 1—2, 82 egyén 6 hótól 1 évig tartó börtönre, 71 1 hótól 6 hóig, 26 14 naptól 1 hóig, 63 1 naptól 14 napig tartó fogházra. Az elitéltek közt volt 246 férfi, 50 nő és pedig: 109 férfi nőtlen, 135 férfi nős, 2 férfi özvegy 24 nő hajadon, 22 nő férjes, 4 nő özvegy. Vallás szerint volt r. kath. 221, görög katholikus 6, görög keleti 4, ágostai hitvallásu 9, helvét hitv. 41, izraelita 15. Anyanyelv szerint: magyar 279, német 4, tót 6, oláh 5, szerb 2. Foglalkozásra nézve: Értelmiségi keresettel foglalkozó 1, tisztviselő 12, birtokos, földmüves 28, évi szolga s havi cseléd 50, napszámos 118, iparos 18, iparos segéd 23, kereskedő 11, kereskedő segéd 4, a többi foglalkozás nélküli. Irni olvasni tudó 129, magasabb müveltségü 5, irni olvasni nem tudó 162. Vagyon nélküli 230, kevés vagyonnal biró 51, vagyonos 15, magyar honos 294, nem magyar honos 2. Rovott előéletü 41, fedhetlen előéletü 255.

— **Szegeden átutazó kivándorlók.** Nem apró kivándorlásról van szó többé, hanem népvándorlásnak is beillik már az, amilyen arányban a közép- és munkásosztály ebből a boldog országból a tengeren tuli uj haza felé özönlik. Rövid egy hét alatt két kivándorló csapat utazott át Szegeden is. Mindkettő a gazdag délvidékről jött, részint Temesmegyéből, részint Bánátból. Az első csapat, mely 12 családból állott, a mult hét végén utazott át az államvasuttal. Két 4-ik osztályu kocsiban megfértek podgyászaikkal együtt. Az egyikben összezsufolva ágynemüek, szerszámok, a legszükségesebb tárgyak voltak elhelyezve, a másikban mintegy 40 tagból álló kivándorló csapat. Mennyi keserüség, milyen fájó panasz beszélt ki belőlük, midőn az indóháznál többen szóba álltak velök. Nem tudtak megélni. Ez volt egybehangzó panaszuk. A másik kivándorló csapat, mely 10 családból állott, az éjjel utazott át a városon. Fehértemplomból jöttek s mennek a többiek után — Amerikába. Boldog Magyarország!

— **Az uj rendőrlaktanya.** A felsőkerületi rendőrlaktanya ügye eldőlt már. Az eddigi laktanyának, a Sass-Lajos-féle épületeknek és földnek megvételéből semmi sem lett. A tanács sokalta az árt, amit a volt pusztai kapitány tanyájáért kért s az uj laktanya helyéül bérbe vette évi 500, mond ötszáz frtért a Blázskovács-féle tanyát. A felsőkerületi rendőrség már megkezdette az áthurczolkodást az uj rendőrlaktanyába.

— **Lövöldözés a — szomszédra.** Az egyszeri Péter és Pál nyájas tőszomszédok voltak Vecsernyés Péter és Imre József szegedi szomszédokhoz képest. Vecsernyés Péter az alföldi-utczából belát Imre Jó-

---

ő számunkra is meghalt, a legördülő függöny nem képez oly válaszfalat, mely Hunyadi Margitot ugy elválasztotta tőlünk, hogy többé soha se lássuk.

Az elismerő, a hálás emlékezet lámpája sokszor fogja előttünk, asszonyom, az ön alakját megvilágitani, s rokonszenvünkben élni fog mindig.

Isten önnel. Fővárosi utjában, fővárosi pályáján meleg érdeklődésünk kiséri. Kivánjuk, hogy az ábrándok, remények, szép zengő madarak, mik a vidéki szinészt utján körülszárnyalják, ne tünjenek el a távol komor szürkeségében . . .

A vak leány hozománya.

7. folyt. — Angol regény. —

E közben Eleanor haza ért és egy csésze theát véve magához, irószert kért Hester asszonytól. Az öreg cseléd meglepetve engedelmeskedett és még inkább bámult, midőn urnője e kérdéssel fordult hozzá:

— Mondja, Hester, kész volna ön velem Blackmoret rövid idő mulva elhagyni.

— Örömmel teszem, felelte Hester asszony. De hova menjünk?

— Azt meg fogom mondani, mihelyt magam is tudom, felelte Eleanor. Egyelőre csomagolja be a ruháimat, ékszereimet és könyveimet, hogy bármely perczben elutazhassunk. És most, kérem, tegye ide a papirost, adja kezembe a tollat és vigyázzon, nehogy a sorokat egymásba öltsem.

Nagy fáradtsággal irta meg Eleanor lady a következő levelet:

Édes, drága Molly!

Régen irtam volna, de nem lehetett. Mióta hirt nem vettél rólam, azóta beteljesedett aggodalmam — — vak vagyok. Végtelen szükségem van most a támogatásodra és kérlek, jöjj hozzám, mivel meg nem irhatom mindazt, amit veled közölni akarok. Jöjj tehát, mihelyt teheted.

Hü barátnőd:

Eleanor.

E levélre személyesen adta meg a választ a hivott barátnő. Már a következő napon egy igen csinos fiatal hölgy érkezett Blackmore kastélyba és a vak leány által valóságos öröm-ujongással fogadtatott.

— Ó Molly, Molly, kiáltott föl a vak leány, barátnőjét megölelve, öt hosszu esztendeje nem láttalak. Persze nem láthatlak most sem. Jer, menjünk a mellékszobába. Hester asszony, hozassa föl miss Fortescues málháit és küldjön valami ennivalót. Igy, kedvesem, helyezd magadat kényelembe és üljünk le.

— Szegény Nelliem, ez a sors valóban iszonyu! szólalt meg a vendég, vak barátnője mozdulatait kisérve könyező szemeivel. Mért nem hivtál hamarább? Tudod, hogy mindenkor rendelkezésedre állok.

— Mindent meg fogsz tudni, Molly ülj ide mellém és add ide a kezedet. Nem is képzelheted, mily kellemesen hat rám édes hangod hallása. Szinte megifjodom töle én, aki már oly öregnek képzelem magamat.

— Öregnek? Minő badarság! Hissen egy évvel fiatalabb vagy nálam.

— Igen, de fél évszázadnak tetszik, mióta elhagytam az iskolát, melyben oly boldog napokat töltöttünk. Mennyit szenvedtem azóta!

— Kezd elbeszélésedet az elején, Nellie. Miként veszitetted el szemed világát? Mért nem jöttél soha hozzánk és mért élsz ittily egyedül?

— A végén kezdem, és bámulatba fog ejteni, amit mondok. Halld és bámulj Molly, tegnap óta férjnél vagyok!

— Nellie, kiáltott a vendég fölugorva, ezt nem mondhatod komolyan.

— Egész komolyan mondom, kedvesem. — Nézd meg az ujjamat, van-e rajta jegygyürü, vagy nincs?

Csakugyan ott ragyogott a gyürü.

— Te férjnél, Nellie! És leveledben ezt még csak nem is sejtetted. És minek hivtál most ide? Hiszen utatokban leszek.

— Azért hivtalak édesem, mert a mézes heteimet veled akarom tölteni.

— De hol van férjed?

— A férjemnek, mint nevezed, tegnap a templomajtóban el kellett tőlem válnia, azzal az ünnepélyes igérettel, hogy sohasem fog kisérletet tenni, miszerint viszontlásson.

— Nem értelek Nellie, hebegte Molly, kinek az a sejtelme támadt, hogy barátnője nemcsak a szeme világát, de az eszét is elvesztette.

— Hosszu történet ez, Molly, de lehető röviden elmondom s akkor meg fogsz érteni mindent. Tudod, hogy boldogult atyám rettentő különcz volt, hogy szegény anyám halála után ennek egész családjával viszályba keveredett, s hogy ajtói zárva voltak mindenki előtt. Nem érintkezett senkivel, hozzá érkező levelekre nem felelt és sohasem olvasott ujságot. Midőn a nevelő intézetből hazajöttem, bele kellett nyugodnom, hogy ugyanolyan életet folytassak, mint ő. Föl kellett adni barátnőimet, napjaimat és az éjszakák felét itt töltöttem a szobában, irva, amit atyám tollamba mondott, vagy apró betüs könyvekből olvasva föl neki. Sétálni sohasem mehettem, de sőt azt az időt is sokallotta, melyet evéssel vagy a templomba menéssel töltöttem. Épp oly fáradhatlanul kellett dolgoznom, ahogy ő dolgozott, de azért tervezett tudós munkájával sohse készült el. Ez életmód mellett lassankint elvesztettem étvágyamat, álmomat, egészségemet és végre a szemem világát. Oh Molly, nem irhatom le, mily iszonyu volt, ahogy egyre fogyott a látó képzettségem és végre sötétség vett körül mindörökre.

— De hát nem volt segitőd, nem járt a házba orvos?

— Igen, az orvos gyakran eljött. Nyugalmat ajánlott, majd levegő változást, javasolta, hogy menjek egy német fürdőbe. De atyám azt mondta, hogy ez bolondság, elég nyugalmam van itthon, és igy maradtam. A mult év karácsonyán aztán meghalt atyám, alig két napi betegség után. E kastély, mindennel, ami hozzá tartozik, legközelebbi férfi rokonára, Hugh unokatestvéremre szállott, ki az időben véletlenül Afrikában volt oroszlánvadászaton. Atyám végrendelete oly záradékot tartalmazott, hogy roppant készpénz vagyona is Hughra szálljon, ha engem hat hónapon belől feleségül vesz. Nagy ára ugy-e a boldogitásomnak! A szegény papa bizonyára különösen bölcsnek hitte ezt az intézkedését.

(Folyt. köv.)

zsefék folyosójára, az viszont a Zákány-utczából szomszédja ambitusára. Ma reggel mind a ketten megjelentek a virágosra festett ambituson. Hogy öltögették-e egymásra a nyelvöket — nem tudni, csakhogy egyszerre lövés hangzott föl a Vecsernyés-házból, amelynek golyója a szomszéd ház falába furódott, a hol Imre József állott. A fegyver ujra fölemelkedett s egy másik lövés csattant el, csak csattant, mert nem sikerült. De ekkor már szaladtak a szomszédból a rendőrséghez, mely a belvárosból csakhamar meg is jelent s a lövöldöző szomszédtól a revolvert elvette, öt magát pedig berendelte a kapitány elé.

— **Mire jó a betegség.** Már ki gondolná, hogy az is jó valamire. Pedig itt a példa. Amit a makói rendőrök nem tudtak kinyomozni, azt kideritette egy kis — betegség. Lavonicz György mészáros segéd megbetegedett, Makón a kórházba vitték, amitől ugy megijedt, hogy rögtön bevallotta — bünét, melynek szálai Szegedre huzódtak. Meglopott egy Korom nevü makai órást s az ellopott ezüst órát, fehérnemüt s egy pár uj czipőt Szegeden Guttmannénak adta el a Kálvária utczán. A káros makói órás ma megjelent Szegeden a rendőrségnél és előkerestette Guttmannét, aki a hozzájutott lopott jószágokra nézve persze mást ad elő. Az órának csak a zálogczédulája vette meg, a czipőkért 3 frtot adott, a rongyos pár darab fehérnemüt pedig lakásbér fejében hagyta nála a mészáros legény. A vizsgálat folyik.

— **Női kézimunkák a — tanyáról.** Érdekes női kézimunkák kerülnek kiállitásra közelebb Szegeden. Egyszerü tanyai lánykák készitették a kézimunkákat, melyek jobbára czélszerü házi ruhanemüekből állanak. A felsőtanyai leánykáknak nemeslelkü jótevőjük akadt Zsótér Andorné urnőben, aki őket lankadatlan ügyszeretettel tanitja a kézimunkák készitésére. Az érdekes női kézimunkák a gazgasági egyesület által rendezendő borkiállitáson fognak a közönségnek bemutattatni.

Szinház.

Szeged, márczius 27.

Hunyadi Margit bucsuzása.

Lecouvreur Adrienne-ben bucsuzott ma el a szegediektől Hunyadi Margit. Két saisont töltött itt, mint a drámai szakma legkiválóbb képviselője, két évadon keresztül élveztük müvészi alkotásait. Bizony nehéz volt elbucsuzni tőle.

S mintha azt kellett volna megértenünk, mit vesztünk benne, oly hatalmasan játszta ma Lecouvreur Adriennet. Hévtől és erőtől duzzadt három nagy jelenete: az, mikor ismeretlenül megmenti Bonillon herczegnőt, mikor lesujtja öt szavalatával s végre mikor meghal. Ez a utolsó jelenése kivált mesterileg volt keresztülvive a legapróbb árnyalatig.

Tapsvihar zugott e végjelenet után perczekig s a máskor kifelé sietö közönség még ötször hivta ki a távozó müvésznőt, miután már előbb elhalmozta tetszésének jeleivel.

Nehéz volt a bucsu és szivünket érintette. A tisztelet és szeretet köteléke füz bennünket Hunyadi Margithoz, ki valódi hü papnője Thaliának, mert imádja a müvészetet és abban élve, annak is él, egész tehetségét, ügyszeretetét és szorgalmát annak szenteli.

Az a sok taps, mely ma fölhangzott a szinházban, nem volt hiu, muló tüntetés. Hunyadi Margitot soká fogjuk emlegetni és aki utána jön, annak versenyezni kell — — az emlékezetünkkel.

A közönség bucsuja igen-igen szivélyes volt. Három remek koszorut és egy csokrot nyujtottak át az ünnepelt müvésznőnek. A koszoruk Szeged hölgyeitől, ifjuságától és a szinigazgatótól eredtek. Az ifjuság koszorujának szalagján e sorokat olvastuk: Viszontlátásig.

Ez a legkevésbé fájó bucsuszó! Mi is azt mondjuk és reméljük: viszontlátásig!

Másküléönben az előadás nem sok dicséretet érdemel, mert meglehetős lazán folyt. Hanem Szathmári most is kitünő alakitást nyujtott Michoult szerepében s még a bucsuzó müvésznü mellett is kivivta a közönség tüntető tetszését.

*

Hegyi Aranka tegnapi nagy sikere után a közönség érdeklődése lényegesen emelkedett későbbi föllépései iránt, ugyannyira, hogy még a vasárnapi előadásra is tömegesen keresték a jegyeket, ezek azonban csak holnap délelőtt fognak árusittatni. Holnap, szombaton „Lili“ biztos telt háznak néz eléje. Vasárnap a müvésznő az „Árendás zsidóban“ lép föl.

*

A városi szinház igazgatósága egy „A szobacziczus“ czimü vig operettet fogadott el előadásra. Szövegét Szatmári Árpád szintársulatunk kitünő tagja irta; zenéjét szerzette Moor Manó a szegedi zenede szép tehetségü tanára. Az igen ügyes meséjü és kedves zenéjő operette még az évadban szinre fog kerülni.

*

Több felől panaszt vettünk sz ellen, hogy a szinházi előadások még mindig hét órakor kezdődnek. Már annyira későn esteledik, hogy az előadások kezdetét bátran $^1/_2$8-ra lehetne tenni.

Meghivás.

A szegedvidéki méhész-egylet f. hó 28-án esti 6 órakor a reáliskola épületében (első emelet), tartja ez időszak utolsó rendes estélyét, melynek tárgya „a méh természetrajza“ leend.

Az egyleti tagokat és az érdeklődő nagy közönséget tisztelettel meghivja

az elnökség

Törvényszéki csarnok.

Két leány.

(Egyik olyan, mint a másik.)

I.

Mari.

(B.) A kis csengetyü a törvényszéki elnök asztalán ugy szól, mint a halálharang.

— Dudrai Szabó Mária.

Belép fegyveres őr által kisérve egy széles arczu magas, vékony nőalak. Egykedvüen tekint maga elé. Arczát kiszivta a börtön levegője s a sárga arczczal ellentétben a szemek fényesek. Igazit egyet szinehagyott kékes kötényén, aztán mereven megáll, nem mozdul egy vonása sem a hallottakra. Hiszen elgondolta magában ezerszer is czellájában, hogy mit fog a biráitól hallani.

Egy kérdésre azonban nem számitott.

— Férjnél voltál-e már?

Csodálkozva nézett körül a leány. Hogy még erről is számot kell adni! Fölrántotta makacsul a vállát s nevetésre álló száján elhangzott a válasz:

— Háromszor!

Hozzá tette aztán gyorsan:

— Pap nélkül.

Ilyen lány Dudrai Szabó Mari s azt mondja: édesanyját soha nem ismerte. Valahol az utszélen vették föl s ezután karból-karba fordult. Ugy volt ezzel akkor is, midőn már nagy lány lett. A munka nem kellett — karból-karba fordult. Hol czifra volt, hol lerongyosodott s akkor is, hogy Szeged utczáin éhesen kóborolva elkövette a bünt, amiért most itt áll, rongyos volt.

Hát mi a büne?

A „Szegedi Napló“-ban meg volt irva, mikor az első forum elé: a rendőrséghez került.

A vádlevelet nyugodtan hallgatja. Egy szava nincs ellene, mert egészen ugy történt, ahogy megirva van.

Nem válogatta az időt, mikor lopjon, mert — éhes volt. Aztán nagyon hideg is volt. Ott kuporodott meg rókus egyik utczájában épen Nagy Imréék kapuja alatt. Látta reggel a háziasszonyt elsuhanni. Senkise maradt otthon. Hátha bemenne a házba. De hiszen zárva van. Odakünn meg olyan hideg volt. Gyorsan beosont az udvaron s hogy a jóindulat valahogy fölül ne kerekedjék, gyorsan bezuzta a konyha-ablakot, bemászott, a konyhán keresztül a szobába jutott s itt meleg is volt, meg ellopni való is akadt. Válogathatott a ruhákban. Czipőjéből kipiroslik a lába, jó lesz ez a takaros topánka, merő rongy a szoknyája, jó lesz ez a szép itt ni, vékony a kaczabája, amelyik kezébe akadt melegebb és ni: egy kis pénz is van a ládafiába . . .

— Igy történt?

— Igy. De soha se tettem azelőtt efélét.

A kir. ügyész, Schmidt Imre vádja elhangozván, a törvényszék Dudrai Szabó Marit lopás büntettéért a btkv. 333., 334. és 336. §-ai értelmében az enyhitő 92. §. alkalmazásával 6 havi börtönre itélte.

Elitélt fölebbezett.

II.

Anna.

Szakasztott olyan élet, mint társáé, akit az imént kisértek ki a teremből. A különbség köztük mindössze az, hogy Menczel Anna világot látott. Csehországból vetődött Szegedre, de senki se higyje, hogy vasuton. Tolonczolták ide-oda, vagy be nem várva, hogy a rendőrségnek szemébe tünjék: neki indult az országutnak s barangolt határról-határra. Mig ide jutott.

Valóságos cseh-typus. Szeplős, pisze orru, gömbölyü képü, tömzsi alak, kenderszőke a haja. Csunyasága mellett is jobb benyomást gyakorol, mert ott vonaglik arczán — a megbánás.

Körülbelől egyidőre esik á másikéval a büne is s épen ugy jutott be Menczel Anna Hudla Venczelné lakására, mint Dudrai Szabó Mari Nagy Imréékhez.

Reggel korán ott huzódott meg Hudláék ajtajában.

— Hol voltál akkor éjjel?

— Zuczán!

Az utczán volt egész éjjel — februárban.

Kileste, mikor maradt őrizetlenül a ház. Hét óra se volt még: bezuzta a konyha ablakát s bejutott a lakásba. Épen mint társa. Csakhogy ő nem válogatott. Fölkapott egy dunnát, abba belecsavart 3 drb sonkát. Ez volt az egész.

Nézd, még sirní is tud:

— Sak nem tudom, olyan nagy baj csinálja.

A betöréses lopás fegyházzal büntettetik.

De a törvényszék itt is alkálmazta az enyhitő 92. §-t s dr. Czukor közvádló inditványa után Menczel Annát 6 havi börtönre itélte.

Kérdezték, fölebbez-e?

— Sak sok! Válaszolt a cseh-lány s megindult a börtönőr előtt.

Legujabb.

A főrendiház reformja.

(Főrendiházi ülés.)

Budapest, márcz. 27. A főrendiház ma befejezte a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását s a javaslatot végszövegezésében is nagy többséggel fogadta el.

Fölszólalás és vita ma csak a 12., 25. és 26. §§-nál merült föl. A 12. §-nál **Vay** Béla br., borsodi főispán adott be módositványt a protestáns egyház helyesebb képviseltetésére nézve, de a ház azt mellőzve, a szakaszt változatlanul fogadta el.

A 25. §-nál **Zichy** Pál Ferencz gróf terjesztett elő módositványt a főrendiházból jövőre kimaradó tagok képviseletére nézve, miáltal az átmenet még meghosszabbittatnék, amig csak a főrendiházból kiszorult tagok élnek.

Támogatták e módositványt **Prónay** Dezső br. és **Vécsey** József br. Ellene szóltak, illetőleg a §. változatlan elfogadása mellett nyilatkoztak **Teleki** József gróf és **Tisza** Kálmán.

A ház Zichy módositványát mellőzte, de egyhangulag fogadta el a **Rudnyánszky** József br. által javasolt uj bekezdést, mely a főrendiház azon választott tagjaira vonatkozik, kik időközben képviselőkké választatnak.

Érdekes vita fejlett ki a 26. §-nál, hol **Vécsey** József br. azt inditványozta, hogy ezen törvény csak a jelen országgyülés befejezte után léptettessék életbe. Támogatta őt **Prónay** Dezső br.; ellene szóltak nyomatékos érvekkel **Majthényi** László br., **Andrássy** Gyula gr. és **Tisza** Kálmán, mire a ház ugy ezen, mint a többi szakaszokat, melyeknél fölszólalás nem történt, módositás nélkül fogadta el.

Ezután Tiszának a regnikoláris küldöttség megválasztására vonatkozó határozati javaslata tárgyaltatott, melyet Prónay Dezső a ház szervezetének módositására való tekintetből a napirendről levétetni kivánt. **Tisza** replikája után a ház elfogadta a hat. javaslatot, mire nyomban meg is választattak a regnikoláris deputáczióba: Haynald, Szögyény M. László, Majthényi László br. és Zichy Nándor gr.

—

A trónörökös-pár Fiumében.

Fiume, márcz. 27. Rezső trónörökös és Stefánia trónörökösné ma délelőtt 9 óra felé a legszebb időben ide érkeztek. 8 órakor egy ágyulövés jelezte, hogy a „Miramar“ gőzös az öbölben már látható Veglia felől, hol a trónörökös-pár az éjet tölté. 9 órakor a hajóraj üdvlövései között futott be a „Miramar“ a kikötőbe s a „Riva Szapáry“ hosszában egészen közel a parthoz kikötött a több ezer emberre fölszaporodott néptömegek „evviva“ és „éljen“ kiáltásai között. Amint a hajó, melyet a révkapitány kalauzolt be, kikötött, a tábornoki kar a hajóra ment a trónörökös-pár üdvözlésére. — Nemsokára Jekelfalussy Lajos miniszteri tanácsos, mint Zichy Ágost gróf kormányzó helyettese, ment a hatóság diszbárkáján a hajóra.

Rezső trónörökös a kormányzó képviselőjét, ki a magyar tengerpart lakói nak hódolatát és örömét tolmácsolta, szivélyesen fogadta s érdekkel kérdezősködött tőle, többek között, a budapesti országos kiállitás előhaladásáról. A trónörökös-pár 10 órakor a hajóraj látogatására indult, hova Sterneck b. altengernagy kalauzolta egy gőzbárkával vontatott diszcsolnakon, 11 órakor ujra ágyulövésektől visszhangzott az öböl, jelezve, hogy a trónörökös-pár visszatért hajójára.

Mindezen ünnepélyek csak a tengeren folytak le, s 1 órakor kezdődik a várost illető ünnepélyek sorozata, midőn a trónörökös-pár a partra szálla. A trónörökös-pár kiséretében a hajó födélzetén látható volt Teleky Samu gróf is. Stefánia trónörökösné viruló szinben van.

—

Egy katonatiszt elfogatása.

Budapest, márcz. 27. Bécsből irják tegnapi kelettel: Az itteni katonai köröket egy kinos affaire foglalkoztatja.

Potier des Echelles Rudolf báró ellen, ugyanis a katonaságnál, — hol hadnagy volt — már régebben az a gyanu merült föl, hogy katonai iratokat és rajzokat, melyeket titokban kellett volna tartania, jogtalanul fölhasznál. E gyanu alapján f. hó 23-án Potier bárót lakásán a térparancsnokság egy törzstiszttel elfogatta, a katonai törvényszék vizsgálati fogságra vetette. A gyanut legelőször egy irat keltette föl, melyet egy Németországban felségárulás miatt elfogott idegen tisztnél találtak. Ez iratban ugyanis Potier báró neve kompromittálólag volt emlitve. A katonai hatóság óvatosan járt el s e hó 16-án a báró lakásán házmotozást tartott. — Itt S. dán kapitánynak levelét találták, mely a gyanut teljesen megerősitette s hétfőn el is fogták Potiert. Az elfogott hadnagy nemrég az „Oest. Militär-Zeitschrift“ szerkesztésével bizatott meg s igen befolyásos állást foglalt el, ugy, hogy a hadsereg állapotáról teljesen jól volt informálva. Az általa állitólag átengedett erőditési tervek egy kopenhágai közvetitő irodába kerültek volna, hogy innen aztán a nagyhatalmaknak eladassanak.

Nyilttér.

—

Ezen országban a tulajdonképeni uralkodó betegség.

Mint valamely tolvaj, éjjel lep ez meg bennünket. Némelyek mell- és oldalnyilásban, olykor derékfájásban is szenvednek; bágyadtság és álmosság által lepetnek meg, szájuk ize rosz, különösen reggelenkint; a fogakra bizonyos tapadós nyák rakódik le; étvágyuk rosz, gyomrukat mint egy kő ugy nyomja valami, s olykor gyomrukban bizonyos zsibbadtságot éreznek, mely étkezés által el nem oszlatható. — Szemei beesnek, kezei s lábai hidegek s tapadósak: kis időre rá köhögés áll be, eleinte csak száraz, néhány hónap multával azonban bizonyos zöldes szinü kiköpéssel párosulva; az illető folytonos bágyadtságot érez, az álom nem hozza meg neki a kellő pihenést; azonfölül idegessé, ingerültté s roszkedvüvé válik, balsejtelmek gyötrik; ha hirtelen fölkel, szédülést érez, s az egész világ kerlugeni látszik véle; belei eldugulnak, bőre olykor száraz és forró lesz, vére megsürüdik s megalszik, szemfehére megsárgul; vizelete csekély s setétszinü, s hosszabb ideig való állás mellett ülledék válik ki belőle; továbbá az étel gyakran felbüfög, miközben néha édeses, néha pedig savanyus izt érez, mit gyakorta szivdobogás követ, látása elvész, szemei előtt sötét foltokat lát s a legnagyobb foku kimerülség és elgyengülés vesz rajta erőt. — Mindezen kórtünetek fölváltva lépnek föl s biztou fölvehető, hogy az ország népességének majdnem egyharmada ezen betegség egyik vagy másik nemében szenved. — Tapasztaltatott, hogy ezen betegségek lényege az orvosok által gyakran félreismertetett, némelyek által májbaj gyanánt, mások által mint emésztetlenség, ismét mások által mint vesebaj stb. lett gyógykezelve, anélkül, hogy ezen különböző gyógykezelések közül csak egy is sikeres lett volna, mig ellenben a „Shäker-kivonat“ ezen betegséget minden egyes esetben tökéletesen elháritotta. Ezen kitünő gyógyszer valamennyi alább fölsorolt gyógyszertárban megkapható.

Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek a **Seigl**-féle **hashajtó labdacsokra** is van szükségük, a „Shäker-kivonattal“ kapcsolatban. A **Seigel**-féle **hashajtó labdacsok** meggyógyitják a dugulást, elüzik a lázt és a meghülést, megszabaditnak a főfájástól s elfojtják az epekiömlést. Ezek a legbiztosabb, legkellemetesebb s egyszersmind a legtökéletesebb labdacsok minden eddig készitettek között. Aki ezekkel csak egy kisérletet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abba hagyni. Enyhédeden s minden legkisebb fájdalom előidézése nélkül hat.

Ára egy palaczk „Shäker-féle kivonatnak“ 1 frt 25 kr., 1 doboz „**Seigel**-féle **hashajtó labdacsoknak**“ 50 kr.

Magyarországi főraktár: Budapesten **Török József** gyógyszertára király-utcza 12. Szegeden, **Kovács Albert** és **Barcsai Károly** gyógyszertára.

Főszerkesztő: **ENYEDI LUKÁCS.**

Felelős szerkesztő: **KULINYI ZSIGMOND.**

5723/885. sz. 248—1—1

Hirdetmény.

Szeged szab. kir. város tanácsa által közhirré tétetik, miszerint a magas állam részéről az egy éves méncsikók vásárlása **Szegeden 1885. évi április hó 12-én** a városháza előtt a délelőtti órákban fog megtartatni.

Fölhivatnak tehát mindazon tenyésztők, kik jól kifejlett, szabályos alkatu és erős csontu **egy éves méncsikóikat** eladni kivánják, hogy azokat a föntnevezett napon és helyen megjelenő bizottságnak **a városháza** előtt bemutassák.

Figyelmeztetnek a tenyésztők, miszerint ez évben csak a legjobb minőségü és árra nézve is megfelelő csikók fognak megvétetni, miért is gyengébb minőségü vagy tulságos árra tartott csikók elővezetése csak fölösleges fáradtságot okozna. Továbbá csupán oly **egy éves méncsikók** fognak az állam részére megvétetni, melyek származása apai részről hiteles fedeztetési jegygyel kimutatható. — Előnyben részesül pedig az oly csikó, melynek jó alkatu anyja is elővezettetik.

A megvásárlott csikók a miniszteri vásárlóbiztos által rögtön a helyszinéu kifizettetnek és átvétetnek.

Szeged, 1885. márczius 23-án tartott tanácsülésből.

Szabados János,
h. polgármester.

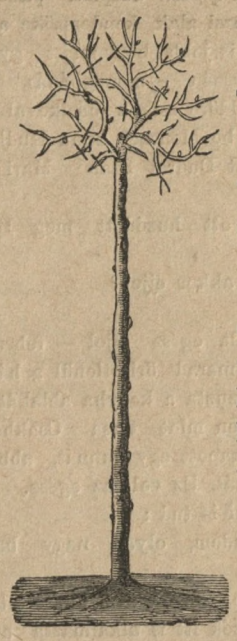

Tudósitás.

Bert és társa francia kertészek

tudósitják a gyümölcsfakedvelőket, hogy mindenféle faju gyümölcsfával érkeztek Szegedre.

Nevezetesen: **körte, alma, sárgabaraczk, szilva, cseresznye, őszibaraczk, ribiszke, málna** és **eperfákkal** stb. Nagy választékban vannak **rózsafáik**, köztök **ujdonságok**, nagymennyiségü afrikai és amerikai **hagymásnövények**, kerti és szobadiszitésül, melyek 4—6 hónapig virágzanak.

Ausztráliai **spárga**; mindenféle virágmagvak.

Mérsékelt árak. — Csak 8 napig.

A raktár a hid-utczában 4. sz. a.

118/1885. elölj. sz. 240—1—2

Pályázat.

Bamberger szül. Prosznitz Rozália urnő alapitványa után ez évben esedékes **60 frt ösztöndij** elnyerésére ezennel pályázatot hirdetünk.

Az alapitó levél rendelkezéséhez képest ez ösztöndijat **a szegedi főgymnásium** valamelyik **felsőbb osztályába** járó oly zsidó vallásu tanuló nyerheti el, ki pályázó társai közül tanulmányaiban legjobb előmenetelt tanusitott és a mellett szegénysorsu vagy árva.

Kellőleg fölszerelt folyamodások f. évi **április hó 5-ig** küldendők be **a szegedi zsidó hitközség elöljáróságához.**

Szeged, 1885. évi márczius hó 24-én.

Dr. Rósa Izsó,
hitk. elnök.

Igen finom

brüsseli és spanyol csipkék,

selyem és czérna csipkék, nagy választékban, selyem szalagok,

kész fehérnemüek

és szakmaszerü igen választékos **specialitások** nők és férfiak részére

férfi, női és gyermek-ingek,

gallérok és **kézelők**, alsó öltönyök, továbbá **asztalnemüek, abroszok, törülközők**, mindennemü vászonáruk, **kanavászok, schiffonok**, stb.

Nyakkendők és **gombok** urak számára rendkivüli jutányos áron kapkatók

249—4—1

a volt Koczor-féle üzlethelyiségben.

ENGEL JAKABNÁL.

5514/1885. 244—3—1

Hirdetés.

Szeged szab. kir. város tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy a városi közlegelőkre folyó 1885-ik évben legeltetésre kihajtandó jószágok után ez évben is mint a multban a 184/1882. számu szabályrendelettel megállapitott s a városi adószedő hivatalnál előlegesen kifizetendő legelő-dijak és kutpénzek fognak szedetni.

Vidékiektől ez uttal folyó évi május hó 1 ig a városi közlegelőkre jószág elfogadtatni nem fog, ezen határidőn tul is csak az esetben, **ha helybeliek által a közlegelőkre megfelelő mennyiségü jószág ki nem hajtatnék, illetve ki nem váltatnék.** Érdekében áll tehát a gazdaközönség azon részének kik jószágaikat a közlegelőre kihajtani szándékoznak, hogy a fűbér jegyeket folyó évi április hó folyamán mulhatlanul kiváltsák, mert csak ugy leend megállapitható, hogy a vidékiek jószágai elfogadtatnak-e vagy nem.

A legeltetési dijak és kutpénzek a városi adószedői hivatalnál előlegesen lévén lefizetendők, annak megtörténte előtt a közlegelőkre jószágot kihajtani nem szabad, mely rendelkezés ellen vétők a közlegelői szabályzat értelmében fognak megbirságoltatni.

A legeltetési idő a szarvasmarhákra nézve április hó 15-én kezdődik, mely idő előtt a szarvasmarhát a közlegelőkre kihajtatni nem engedtetik.

A közlegelőre való kihajtáskor minden jószág állatorvosilag megvizsgáltatandó.

Szegeden, 1885. évi márczius 23-án tartott tanácsülésből.

Szabados János,
h. polgármester.

4983/885. sz. 245—3—1

Hirdetmény.

Szeged, szab. kir város köztörvény hatósági bizottságának f. 1885. évi február hó 12-én tartott rendszerinti közgyülése alkalmával **a közuti vashidon való közlekedés tárgyában** 51/885. kgy. szám alatt alkotott és a nagyméltóságu m. kir. belügyministerium által 12369/885. sz. a. megerősitett **szabályrendelet a mai alnlirotl napon életbe léptettetvén**, a következőkben tétetik közhirré:

SZABÁLYRENDELET.

Szeged szab. kir. városi közuti vashidon való közlekedés iránt.

I. A gyalog közlekedésre nézve.

1. §. A gyalogosok mindenkor a jobb oldali gyalogjárdán közlekednek, a baloldali gyalogjárdán való átmenetel és ekként az az oldali járó közönséggel való szemközt menés tiltatik.

2. §. A járdán való közlekedést csoportosulás vagy megállás által akadályozni tilos.

3. §. Szélesebb terheket vivő gyalogosok csakis a kocsiut jobb oldali szélén mehetnek; taliczkát tolni a gyalogjárdákon nem szabad, csakis a kocsiut jobb oldali szélén.

4. §. A katonaságnak vagy polgárságnak zene vagy dobszó mellett és általában ütenyszerü lépésben a hidon áthaladni nem szabad.

II. Kocsi közlekedést illetőleg.

5. §. A hajtás a hidon, ugy mint más közlekedési utakon jobbra történik, az előre hajtás pedig balra történhetik.

6. §. A hidtéreni följárókon és magán a hidon vigyázva és óvatosan kell hajtani, sebes hajtás tilos.

7. §. A hidról való lefelé hajtás mindkét oldalon csak lépésben engedtetik meg, lefelé jövetben az előrehajtás vagy elkerülés tilos.

8. §. Üres vagy terhelt nagy szekerek és zugokkal nem biró minden más üres vagy terhelt járművek a hidon csak lépésben haladhatnak, előre hajtaniok pedig tilos.

9. §. A hidon átkelő teherszekereket 120 mtr. mázsánál többel megterhelni előleges bejelentés nélkül büntetés terhe alatt tilos.

Ezen megterhelés is a tengelyen mért 1·4 méter keréktáv mellett legalább két tengelyre illetőleg 4 kerékre oszlandó föl, mely szerint tehát egy tengely vagyis két kerék 60 métermázsánál többel meg nem terhelhető,

10. §. 40 métermázsát meghaladó terhek már legalább 3 méter tengely távolságu és 12 cmtr. kerék talpakkal biró erös szerkezetü kocsikon szállitandók, 120 mtr. mázsát meghaladó terhek pedig a hidon csakis a müszaki felügyelőségnél történendő bejelentés és ezen felügyelőség által meghatározandó külön föltételek mellett szállithatók.

11. §. A járműveknek, valamint a szerszámoknak és egyéb fölszerelési eszközöknek jókarban kell lenniök, ugy hogy azok törésétől vagy szakadásától és ennélfogva a közlekedés megakadályoztatásától tartani ne lehessen; rosz karban lévő és rosszul fölszerelt járművek a hidra nem is bocsájtatnak.

12. §. Homok, iszap, szén, mész és egyéb hasonló anyagok csak kellő összeillesztésü ládákkal ellátott járműveken szállithatók; oly kocsik, melyekről az emlitet tárgyak akár a láda hiányos szerkezete akár annak tulrakása folytán leszóródnak, azok a hidra, nem bocsájtatnak.

13. §. Szénával, szalmával s egyéb bármivel megrakott s a hidon átmenő járművek a közlekedés akadálytalan biztositása tekintetéből legföljebb csak 3·5 méter szélességben s kellő magasságban rakodhatnak. A megszabott méreteknél szélesebben és aránytalan magasságban megrakott járművek a hidra nem is bocsájtatnak. A hidon egész szálfákat átszállitani meg nem engedtetik.

14. §. Ha valamely jármü tulterheltetés vagy más ok miatt megakadna, köteles a kocsis azonnal előfogatról gondoskodni, hogy mielőbb elindulhasson.

15. §. Téli fagyos és ónos időben a lovak éles patkókkal látandók el.

16. §. A hidvámot fizető személyek tartoznak magukat apró pénzzel ellátni, nehogy a hidnál való gyakori pénzváltás miatt a forgalom hátráltatást szenvedjen.

III. Marhahajtást illetőleg.

17. §. A hidon 3 darabnál többől álla szarvasmarha falka áthajtása april hó 1-től szeptember hó végéig esti 9 órától — reggel 6 óráig, a többi hónapokban esti 5 órától reggel 7 óráig engedtetik meg, ez kivételes és indokolt sürgős esetekben is, azonban ha a közlekedés biztonsága veszélyeztetve nincs, a hid felügyelőségnél egy órával tett előleges bejelentés és arra nyert engedelem mellett a déli 1—2 óra között is eszközölhető 1—3 drb szelid szarvasmarhának áthajtása a napnak bármely órájában csak ugy engedtetik meg, ha azok vagy összekötve kötélen vezettetnek vagy saraglyához vannak kötve. Juh, sertés és egyéb hasonló, a közlekedés biztonságát nem veszélyeztető marha falkák a hidon a nap bármely szakában áthajthatók.

18. §. A marhák lehetőleg a kocsipálya közepén hajtandók és büntetés terhe alatt arra ügyelendő, hogy az a gyalogközlekedést ne veszélyeztesse.

IV. Büntetések.

19. §. Jelen szabályrendelet határozmányaiba ütköző kihágások amennyiben azok nem valamely törvényszerint torlandók meg, 2—50 frtig terjedő pénzbirsággal, fizetés képtelenség esetén 1—5 napig terjedhető elzárással büntettetnek,

A kirótt pénzbirságok a városi szegény alap javára esnek.

20. §. Kihágások elbirálásánál első fokban a kapitány vagy a tanács által megbizott tisztviselő, másodfokban a tanács, harmadfokban a m. kir. belügyminiszter jár el.

21. §. Jelen, a kellőhelyeken kifüggesztett szabályrendelet mindenkit egyformán kötelezvén, érvénye nem csak Szeged sz. kir. város területén lakókra hanem az idegenekre is kiterjed és kifogás esetében azok nem ismerése mentségül senkinek sem szolgálhat.

M. kir. belügyminister.

12369/II. szám.

Az 1885. évi január hó 19-én 471. sz. a. kibocsájtott itteni rendelethez képest módositott ezen szabálrendelettet az 1879. évi 40. t. cz. 5. §-a alapján, ezennel azon megjegyzéssel erősitem meg hogy a 19. §.-ban „pénzbirság“ és „fizetés képtelenség“ szók alatt „pénzbüntetés“ és „behajthatatlanság“ törvényszerü kifejezések, 1—5 napig kitátel alatt pedig „12 órától 5 napig szók értendők.“

Budapest. 1885. évi márczius hó 7-én

a minister helyet,

Beniczky s. k.,
államtitkár.

4893/885. tan. sz.

Kelt Szeged, sz. kir. város tanácsának 1885. évi márczius 16-án tartott üléséből.

Szabados János,
h. polgármester.

5391/885. 242—2—2

Hirdetmény,

Szeged sz. kir. város tanácsa részéről közhirré tétetik hogy a felső tanyai Müller erdő és a kisteleki országut mellett két darabban fekvő $2^{1400}/_{1600}$ hold és $5^{36}/_{1600}$ hold földterületek, melyek ez idő szerint, mint temetőnek kijelölt helyek hasznositatlanul állanak, f. évi április hó 1-től 1887. évi szeptember hó 30-ig terjedő $2^1/_2$ évre **f. é. április hó 1-én d. e. 9 órakor, a helyszinén** megtartandó árverésen s fölolvasandó szerződési feltételek s tanácsi jóváhagyás fentartása mellett, haszonbérbe adatni fognak.

Miről bérleni szándékozók azzal értesittetnek, hogy félévi haszonbér, egy-egy évi ut fenntartási dij a helyszinén árveréskor azonnal lefizetendő leend.

Szegeden, 1885. márczius 23-án tartott tanácsülésből.

Szabados J.,
h. polgármester.

5326 sz. 243—2—1

Hirdetmény.

Szeged sz. kir. város tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy a fehértói csatorna melletti ugynevezett kisbalatoni $32^{583}/_{1200}$ hold szikes terület, ugy a fehértó délnyugati sarkához közel, Almási János örök földje melletti 1283 □-öl, és a Neszürj-hegyi utban készült uj kut szomszédságában levő 2 hold szintén szikes területek, kaszálás s egyedül juhokkali legeltetési használatra f. évi május hó 1-től 1888. évi april hó végéig terjedő 3 évre a helyszinén **f. évi april hó 9-én d. előtt 9 órakor** megtartandó árverésen tanácsi jóváhagyás fenntartásával haszonbérbe adatni fognak.

Miről bérleni szándékozók azzal értesittetnek, hogy fél évi haszonbér a helyszinén árveréskor azonnal lefizetendő leend.

Szeged, 1885. évi márczius hó 23-án tartott tanácsülésből.

Szabados J.,
h. polgármester.

Szegeden, 1885. Nyomatott Endrényi Lajos és társa könyvnyomdájában.